

Pro Prostějov, o.s.
Hlinky 4
796 01 Prostějov
www.proprostějov.eu

KANCELAR VEŘEJNEHO OCHRÁNCE PRAV	
602 00 Brno - Údolní 39	
PODATELNA	
PŘEVZAT DNE:	- 9 - 09 - 2013
<i>Navrátil</i>	
POČ. LISTŮ:	1 PŘÍLOHA: 2

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Věc: stížnost na postup Krajského úřadu Olomouc, Odboru životního prostředí a zemědělství

Dne 1.7.2013 vydal Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje „Závěr zjišťovacího řízení“ ve věci záměru výstavby Galerie Prostějov. (Č.J.: KUOK 47943/2013 SpZn.: KÚOK/40308/2013/OŽPZ/7627). K oznámení záměru bylo KÚOK doručeno 16 vyjádření od dotčených úřadů, samosprávných celků, organizací a fyzických osob. Sdružení Pro Prostějov, o.s. stejně tak jako další účastníci vznesli požadavek aplikace úplného procesu EIA podle zákona. Výsledkem zjišťovacího řízení, které jako příslušný úřad provedl Odbor zemědělství a životního prostředí Krajského úřadu Olomouckého kraje, je závěr, že záměr není nutné posuzovat v rozsahu celého zákona. Tento závěr je odůvodněn tak, že Odbor životního prostředí a zemědělství neshledal po zralé úvaze zákonné důvody pro další posuzování tohoto záměru.

Vzhledem k množství vyjádření a závažnosti důvodů k požadavku úplného posouzení záměru dle zákona, jsme přesvědčeni, že není možné akceptovat toliko zralou úvahu k odůvodnění výše uvedeného závěru. Příslušný úřad tvrdí, že všechny připomínky k záměru byly vypořádány. Z textu „Závěru zjišťovacího řízení“ však plyne, že většina připomínek byla buď ignorována (například závažné připomínky Odboru památkové péče KÚOK, připomínky Římskokatolické farnosti, občanů v sousedství záměru a v neposlední řadě našeho sdružení), nebo odsunuta k řešení ve správním řízení. Jsme přesvědčeni, že takový postup není v souladu se zákonem a je naopak zapotřebí se vlivy záměru důkladně zabývat již v této fázi přípravy.

Podle našeho názoru o závadnosti postupu OŽPZ KÚOK, svědčí množství kondicionálů při tzv. vypořádání připomínek jednotlivých vyjadřovatelů. Jsme přesvědčeni, že smyslem zákona je pojmenování a odstranění rizik každého záměru srovnatelného rozsahu. Pro aplikaci zákona svědčí i mimořádná lokalita, která se nachází přímo v historickém centru města, přímo v památkové zóně. K tomu se ostatně velmi precizně vyjadřují útvary ochrany, které přímo vyjadřují nesouhlas se záměrem. (viz příloha 1)

Naše sdružení požadovalo kromě jiného i jinou kategorizaci záměru vzhledem k objemu podzemních prací a jeho posouzení přímo MŽP. Na naše podání na MŽP (viz příloha 2) zatím odpověď nedošla.

Podle našeho názoru tedy nebyly vznesené připomínky vypořádány vůbec, neboť jejich ignorování a odsouvání do dalších etap přípravy není vypořádáním pochybností o nezávadnosti vlivu záměru na oblast chráněnou tímto zákonem.

Proto se na Vás obracíme s žádostí o přešetření postupu a závěru příslušného úřadu.

V Prostějově 5. 9. 2013

Za sdružení:

Pro Prostějov, o.s.
Hlinky 4, Prostějov
IČO: 22753788
www.proprostějov.eu

Ing. Jan Navrátil
Ing. Aleš Matyášek
Jan Walla

Stanovisko věcně a místně příslušného orgánu státní památkové péče k zahájení zjišťovacího řízení k návrhu záměru „Galerie Prostějov“, zařazeného v kategorii II, ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (zpracovala RNDr. Věra Tížková, společnost G-Consult, spol. s.r.o., č. zak. 2011 0119, datum : duben 2013)

Návrh záměru „Galerie Prostějov“ (zpracovala RNDr. Věra Tížková, společnost G-Consult, spol. s.r.o., č. zak. 2011 0119, datum: duben 2013) se týká lokality, vymezené ulicemi Wolkerova, Hradební, Uprkova, Kostelní, Lutinova, Křížkovského, Komenského a Na Spojce, přičemž **větší část této lokality se nachází na území městské památkové zóny Prostějov**, prohlášené Vyhláškou o prohlášení historických jader měst za památkové zóny Jihomoravského krajského národního výboru v Brně ze dne 20. listopadu 1990, a řešená lokalita těsně sousedí s řadou významných kulturních památek (areál kostela Povýšení sv. Kříže – rejstř. č. ÚSKP ČR 27999/7-5698 a další, soubor bývalých židovských domů - tzv. „Špalíček“ - domy č. pop. 72, parc.č. 104 – rejstř. č. ÚSKP ČR 37660/7-5722, č. pop. 73 a 3412, parc.č.105, rejstř. č. ÚSKP ČR 12266/7-8425 a 8426, č. pop. 77, parc.č. 109, rejstř. č. ÚSKP ČR 16811/7-5721). Jedná se místo bývalého židovského ghetta, asanovaného v 70. letech 20. století, v těsném sousedství samotného centra města, historicky i urbanisticky nejvýznamnější lokality města Prostějova.

Záměr počítá s výstavbou multifunkčního areálu, zasazeného do dvou městských bloků v těsné blízkosti historického centra města. Objekt má mít půdorys o rozměrech 160x120m se dvěma podzemními a třemi nadzemními podlažími. Funkční náplní by měly být obchody, služby, restaurace, občerstvení, dětský koutek, administrativní plochy a související zázemí včetně parkování pro 431 aut. Hloubka podzemní části by měla být 9,5 m a výška nadzemní části max. 16m (tento údaj nezahrnuje ovšem technická zařízení na střeších objektu). Navržena je pasáž mezi ulicemi Wolkerova a Komenského (v jiné části textu se ale uvádí pasáž mezi ulicemi Komenského a Křížkovského – viz strana 9 záměru - ???). Počítá se se zásobovacím blokem z ulice Wolkerovy a z ulice Křížkovského. Rozsah podzemního parkování je uvažován pod celým objektem s výjezdem do ulice Wolkerovy a s rozšířením až do prostoru stávající tržnice s alternativním výjezdem z garáží do ulice Kostelní, v bezprostřední blízkosti areálu kostela Povýšení sv. Kříže. V prostoru současné tržnice je plánována zpevněná plocha pro konání trhů, parkovací plocha a výjezd z podzemních garáží. Součástí návrhu je i nástin předpokládaných zemních prací (výkopy, přeložky sítí, trysková injektáž základů stávajících sousedních objektů - způsob založení samotné stavby bude teprve upřesněn), architektonická podoba objektu (fasády členěné prosklenými plochami, plochá střecha se šikmými částmi, atika ve výškách cca +13, +12, +16 m a umístění technologických zařízení na střechu s výškou dalších **cca 3, 5 a 6 m nad rovinu střechy + 1m protihlukové zdi!**), řešení zeleně v okolí (uváděno je vykácení 30 ks stromů, z toho 14 stromů s průměrem kmene nad 80 cm (???) a 590 m² keřů – viz. str.67) vliv stavby na životní prostředí (ovzduší, voda, hluk apod.). Záměr konstatuje, že navrhovaná stavba **nebude mít žádný negativní vliv na složku životního prostředí v lokalitě a jejím okolí (???)**.

Magistrát města Prostějova, stavební úřad, oddělení památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče, nesouhlasí se závěry uvedenými v záměru „Galerie Prostějov“. Předložený záměr v mnoha ohledech **nerespektuje principy ochrany kulturních památek**, Vyhlášku Jihomoravského krajského národního výboru v Brně o prohlášení historických jader měst za památkové zóny ze dne 20. listopadu 1990, ani připomínky dané orgánem státní památkové péče k „IX. změně územního plánu sídelního útvaru Prostějov“ a k návrhu zadání „Regulačního plánu ploch komerčních zařízení vymezených v centrální zóně IX. změnou ÚP SÚ Prostějov“ (viz přílohy). Je také v rozporu s obecně závaznou vyhláškou č. 23 o závazných částech územního plánu zóny části centra města Prostějova, kterou vydalo město Prostějov dne 10.11.1994, a obecně závaznou vyhláškou č. 2/2005, kterou se mění vyhláška č. 23 o závazných částech územního plánu zóny části centra města Prostějova, kterou vydalo město Prostějov dne 26.4.2005. Jedná se zejména o stanovení rozsahu podzemního parkoviště, výjezdu z prostor podzemního parkování, zachování stávající cestní sítě a historické parcelace - členění objektů do městských bloků, výškové úrovně nových objektů a jejich začlenění do historického území s ohledem na zachování panoramat památkové zóny.

Předkládaný záměr je dle našeho názoru také v zásadním rozporu s „**Úmluvou o ochraně architektonického dědictví Evropy**“, která zavazuje předcházet znetvoření, zchátrání nebo demolici chráněných statků, a s „**Úmluvou o ochraně archeologického dědictví Evropy**“, k jejímuž dodržování a k ochraně a údržbě archeologického dědictví na původním místě se Česká republika zavázala. Navrhovaná výstavba jednoho objektu zcela mimo měřítko tradiční historické zástavby, bez respektu k historické parcelaci a půdorysné struktuře sídla a naopak ponechání původně zastavěné části u stávající tržnice bez zástavby (pouze s výjezdem z garáží) by vedly k poškození chráněných statků - hodnot městské památkové zóny Prostějov. Realizací předloženého záměru „Galerie Prostějov“ by došlo k nenávratnému poškození a zničení velkého území s pravděpodobnými archeologickými nálezy. Problematické je rovněž navrhované odstranění stávající zeleně v ulici Komenského (uváděných 14 ks stromů s průměrem kmene nad 80 cm s přitom na celém území záměru vůbec nenachází a šlo by tak zřejmě o likvidaci historické zeleně v širším rozsahu) a doplnění v prostoru tržnice a před ní, kde je uvažováno o blíže nespecifikované výsadbě zcela mimo doloženou historickou polohu (nepravidelné útvary uprostřed ulice Uprkova, dosadba vysoké zeleně v těsné blízkosti kostela). V prostoru ulice Komenského se jedná o historickou alej, navazující svojí polohou na stromořadí vedoucí kolem původních hradeb. Dosud byla tato alej vždy postupně doplňována a není možné ji vykácet jako celek a nahradit blíže nespecifikovanou výsadbou, jejíž druhovou skladbu, přesnou polohu a následný možnost růstu, vzhledem k situování podzemní stavby přímo pod ní, nelze předpokládat. Není možné také určit, jaké další zásahy do historické zeleně a podzemí památkové zóny je možné předpokládat vzhledem k navrhovaným masivním přeložkám inženýrských sítí v celém prostoru bývalých židovských uliček i v jejich širším okolí, jak uvádí záměr.

Záměr dále chybně uvádí řadu skutečností, např. kulturní památky, nacházející se na dotčeném území, zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky (uveden je pouze kostel Povýšení Sv. Kříže, přitom se záměr přímo dotýká bývalého klášterního komplexu augustiniánů kanovníků, zdi augustiniánského kláštera - součásti areálu kostela Povýšení sv. Kříže, souboru bývalých židovských domů tzv. „Špalíčku“ (viz výše) a dalších). Tyto objekty by byly předpokládány stavebními pracemi přímo ohroženy a s velkou pravděpodobností by pro ně stavební práce v předpokládaném rozsahu měly **fatální následky** (založení středověkých objektů není takového charakteru, aby sneslo bez následků stavební práce takového rozsahu v jejich těsném sousedství i následnou výraznou změnu hydrogeologických poměrů. Také navrhované podchycování objektů pomocí pilířů tryskové injektáže je na památkově chráněných objektech více než problematické). Rozhodně také nelze tvrdit, že (str. 69) památky neleží v zájmovém území památkové péče, resp. nejbližší ve vzdálenosti min. 50m v nadzemí a 10-20 metrů v podzemí (východní okrajový dům tzv. Špalíčku přímo přiléhá k zamýšlené výstavbě, obdobně též areál kostela Povýšení sv. Kříže). Nesouhlasíme také se zjištěním, že „*negativní vlivy na kulturní památky se neočekávají za předpokladu návrhu a realizace vhodných opatření*“ (str. 69), neboť navrhovaná opatření (hloubení stavební jámy, plošná trysková injektáž základů domů, vnější drenážní systém) nejsou z hlediska zájmů státní památkové péče akceptovatelná. Není také zřejmé, jakým způsobem by byl realizován navrhovaný vnější gravitační drenážní systém v šířce 2m od základové jámy, když některé objekty k základové jámě stavby těsně přiléhají, a zda je navrhovaný systém vůbec schopen eliminovat všechny negativní vlivy způsobené změnou proudění vody a vzduší hladiny podzemní vody v okolí stavby.

Z hlediska zájmů státní památkové péče považujeme za nutné, aby byl záměr dále posuzován v „procesu EIA“ dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a to proto, že v mnoha ohledech nerespektuje základní zásady ochrany kulturních památek a památkové zóny města Prostějova, zejména pokud jde o ochranu kulturních památek, historického podzemí a území s cennými archeologickými nálezy (navržené rozsáhlé zásahy do podzemí a s tím spojené možné narušení historických konstrukcí kulturních památek při případných zemních pracích na hloubení jámy v tak velké hloubce a rozsahu, stejně jako další negativní jevy s tím spojené – zničení předpokládaných archeologických nálezů, změna hydrogeologických poměrů, narušení statiky sousedních objektů aj), navrhovanou hmotovou, prostorovou a půdorysnou skladbu, zachování panoramatu památkové zóny a hlavních dominant v blízkých a dálkových pohledech (výškově i hmotově neadekvátní stavba, která

nerespektuje historickou parcelaci, počítá s umístováním technologií na střechu objektu o dalších až 6 + 1 metrech výšky, v prostoru tržnice naopak bez nadzemního objektu, kácení historické zeleně, její nspecifikovaná náhrada a naopak nově navržená zeleň v nevhodných místech) a dalším **navyšování automobilové dopravy přímo v historickém centru města a jevů s tím spojených** (zplodiny, otřesy – jen odvoz materiálu při výkopových pracích v zamýšleném rozsahu by znamenal dlouhodobý a masivní provoz těžké nákladní dopravy přímo v historickém středu města a s tím spojené statické ohrožení existující zástavby).

Pro Prostějov, o.s.
Hlinky 4
796 01 Prostějov
www.proprostejov.eu

Ministerstvo životního prostředí
Odbor posuzování vlivu na ŽP
Vršovická 1442/65
Praha 10, 100 10

Stížnost

Obracíme se na Vás se stížností na postup Krajského úřadu Olomouckého kraje, který posuzoval záměr **Galerie Prostějov** (Kód záměru: **OLK648**)

Dle našeho názoru předkladatel záměru obchází Zákon 100/2001 Sb. O posuzování vlivů na životní prostředí z důvodu *neúplné kategorizace oznámení* a Krajský úřad není příslušným orgánem pro posuzování vlivu stavby na životní prostředí.

Záměr byl předložen k posuzování v kontextu se zařazením záměru dle bodu 10.6 přílohy 1 Zákona 100/2001 Sb. O posuzování vlivů na životní prostředí

10.6 Skladové nebo obchodní komplexy včetně nákupních středisek, o celkové výměře nad 3000 m2 zastavěné plochy; parkoviště nebo garáže s kapacitou nad 100 parkovacích stání v součtu pro celou stavbu.

Dle našeho názoru je třeba posuzovat tento záměr i podle bodu 2.9 přílohy 1 citovaného zákona, vzhledem k tomu, že záměr předpokládá vytěžení 150 000 m³ zeminy a vznik dvou podzemních provozních podlaží. Při určování, zda záměr má významné vlivy na životní prostředí, je tedy *nutné vyčíslit kubaturu a možné využití* podzemních prostor a zvážit zařazení dle §7 odst. 2 záměru i do dalších kategorií dle přílohy 1 citovaného zákona.

2.9. Budování podzemních prostor pro skladování nebo umístění technologických zařízení (provozů) od 10 000 m³.

Krajský úřad v rozporu s požadavky dotčených (včetně požadavků Statutárního města Prostějov) nepožaduje další projednávání vlivu stavby na životní prostředí, přestože výkop s hloubkou 10 metrů a kubaturou 150 000 m³ je v památkové zóně v centru města. Realizace největší stavby obdobného rozsahu v historii Prostějova bude mít nepochybně vliv na životní prostředí v Prostějově.

Dále v této souvislosti upozorňujeme na zcela chybné vypořádání připomínek KÚ Olomouc, odboru kultury a památkové péče, který upozorňuje na konflikt záměru se stávající legislativou a platnými úmluvami o zabezpečení ochrany památek, zejména v prostoru památkové zóny centra města Prostějova. Ochrana památek je vyjmenovaným předmětem, který má být posuzován dle zákona o EIA. Způsob vypořádání připomínek v této oblasti je obcházením smyslu a účelu zákona. Žádáme odborné a nezávislé posouzení této problematiky. Bez tohoto kroku nelze v projektu pokračovat.

V Prostějově 11.7.2013

Pro Prostějov, o.s.
Hlinky 4, Prostějov
IČO: 22753788
www.proprostejov.eu

Podklady:

Oznámení záměru OLK648 viz

http://www.proprostejov.eu/soubory/eia2_text.pdf

Připomínky Pro Prostějov, o.s. ze dne 21.5.2013 viz

http://www.proprostejov.eu/soubory/eia2_pripominky.pdf

Připomínky Statutárního města Prostějov viz

http://www.proprostejov.eu/soubory/eia2_pripominky_mu.pdf

Závěr zjišťovacího řízení KÚ OK ze dne 1.7.2013 viz

http://www.proprostejov.eu/soubory/eia_ku-zaver.pdf